

THE MRABRI LANGUAGE

by

Kraisri Nimmanahaeminda

During our first contact with the Khon Pa at Yab Hua Na, Amphur Sa, Changwad Nan, in August, 1962, when suspicion and fear were strongly prevalent among them, our information concerning their language was not reliable. We were quite skeptical about the correctness of our list of their so called "vocabularies". Furthermore, our time with them was too short. We just could not expect to have a thorough work done in such a short period of time.

The second meeting of the Khon Pa at Doi Khunsathan, Tambol Santha, Amphur Namoi, Changwad Nan, in late January, 1963, was more satisfactory. The nine Khon Pa, who came to our first meeting, came back again, bringing with them thirteen more members of their tribe, including one elderly woman and a boy about twelve years old. The nine men were startled upon seeing us once again, but they soon became very friendly when they recognized us as their old acquaintances. It was late in the afternoon when we arrived at the Meo village of Doi Khunsathan, where we were to have our *rendezvous* with the Khon Pa. We brought with us many baskets full of gifts to be distributed to them as usual. But they were to receive no gifts unless they promised that they would return to our camp the following day. They all promised to return next day when the sun was up to the height of a tree near our camp. We saw them off, keeping our fingers crossed, and everybody hoped that they would keep their promise. The following day they all came back at the specified time. Every member of the expedition was very busy doing his part of the work. I was so much interested in the linguistic side of the work that I forgot to eat my lunch for two successive days!¹

---

1. The genuine linguistic cooperation of the Mrabri this time was due to a better approach. During the investigations at the first expedition I addressed the Mrabri with *q* ("sun"), in the North an intimate term for "you" when speaking to one's best friend, equivalent to *ñ* (ming). However *q* can also be an insulting "you" and that is how it was felt by the Mrabri and they resented this and protested. At that time the linguistic fieldwork was hampered by lack of proper *rappo*rt.

On Doi Khunsathan however, I addressed the Mrabri with *qñ* ("luuk" = child), calling myself *ñññ* ("poh... father"). This was the relationship they liked and from that moment the linguistic cooperation was complete.

We learned from them that they called themselves "Mrabri", meaning the people of the jungles. They had no knowledge about the Yumbri as Bernatzik called his group of wild people whom he had investigated in 1936. Mrabri is a combination of two words, "Mra" means people and "bri", forest. In our presence they talked with members of their own tribe in Thai Yuan. I do not believe that these people knew any thing about the modern etiquette by speaking only Thai Yuan in our presence because we could understand this language. Perhaps they have actually lost their language and have adopted Thai Yuan as their own language as they have claimed. But when a Mrabri named Paeng or Tengku, the name given him by the Meo, talked with his mother who came to our camp, he still used his own language in our presence. I have also noticed that many songs of which the theme was not in Thai Yuan, were probably sung in the original language of the Mrabri. Therefore the Mrabri's former information that they have lost their own language could not be treated as reliable.

Another Mrabri named Plaa or Fish is probably the most intelligent of all. Assisted by a few more men of his tribe who sat around our tape recording machine, Plaa told us every thing what we might want to ask him about his own language. Sometimes when Plaa could not answer our questions, either because he could not understand or he had forgotten his own language, his friends nearby would answer for him. I prepared a list of Mrabri vocabularies gathered from the interview with Plaa and had the list checked twice by two more members of his tribe, in the presence of still many more who were watching and hearing our interview. This time the list is considered to be authentic and reliable. I used both Thai Yuan and Khamu to talk with them as they understood these two languages quite well. Many times when our informers could not understand what I asked in Thai Yuan, I had to use Khamu which brought a response from them immediately. Several times I tried to test their ability to differentiate the tones by calling out the Thai words or ໃກ້, ໄກຕ, ແມາ, ມ້າ, ນາ, one by one, asking them to give equivalent Mrabri words. They could not detect the tones unless sentences were formed with these words. I did this test several times each time changing the words. They still could not detect which words I was asking them to translate into Mrabri. This proved

that this people's original language was not a tonal one like the Thai. Even though they have adopted Thai Yuan as they had told us, they still could not master it well enough. When they spoke Thai Yuan, they spoke with a very strong accent like the Khamu or the Cambodian speaking Thai. But my two Khamu servants who accompanied me to Doi Khun-sathan said that when the Mrabri spoke Khamu they spoke also with an accent which disclosed that they were not originally Khamu at all. A list of Mrabri words appear on Appendix I at the end of this report.

An explanation must be made in connection with the use of Thai to write Mrabri words. From my past experiernce, I noticed that for those Thai who have had no previous knowledge or training in phonetics, Thai is probably the most suitable script to write the languages of South East Asia. We have 44 consonants (พหุสูตร) with 20 sounds (เสียง). Though we may lack sh, th, z, ts, dh, bh, etc., we can arrange to substitute them with may consonants of Pali or Sanskrit origin and be understood that they are to be pronounced as such. On top of the richness in consonant sounds, the Thai language is also rich in vowels. We have all together 32 vowels, and our language is probably richer than any modern standard languages in the number of vowels. Moreover, we still have 5 tones (จังหวะเสียง). With the exception of the level tone, we have 4 distinct tone marks, which almost enable us to write a simple note of music by using these tone marks. It is my belief, therefore, that without the knowledge of phonetics, one can still record the South East Asian languages, whether tonal or non-tonal, in Thai, as a good substitute for the phonetic system. This is the reason why I have to include Thai in the Appendix I for the benefit of the lay Thai members who do not know phonetics.

Of all 147 words which I brought up for comparison, after deducting the Thai loan words, etc., 45 words have close similarity with the Thin or Kha Phai; 35 words, Khamu; 20 words, Khamed; 14 words, Lawa; and 13 words, Mon. Also from the same list of 147 words which I later showed to Maha Cham Tongkamwan, former Chief Epigraphist and an expert in Cambodian of the Fine Arts Department, 17 words could be detected to have close relationship with Cambodian. And out of another list of 187 words prepared by Dr. Hugo Bernatzik, see Appendix II, said to be the language of the Yumbri, 41 words have close similarity

with the Mrabri words. I am, therefore, inclined to believe that the Yumbri and Mrabri are the same people. The Yumbri and Mrabri languages are close to Mon-Khmer languages and they should belong to this group.

After the expedition to Doi Khusathan, Mr. Boeles and I proceeded to Uttaradit to meet Nai Boonma Suwanarangsi who was formerly an interpreter of Bernatzik when he visited the Yumbri at Nan. At present Nai Boonma is a teacher at the Thai Sugar Factory School at Wangkapee, Changwad Uttaradit. Nai Boonma who is now 58 years old, was born in Prae. He received his early education at Lincoln Academy, American Presbyterian school at Nan. Later he went to the Bangkok Christian College where he had completed Matayom 8. According to Boonma, Dr. Hugo Bernatzik spoke little English. Mrs. Bernatzik, his wife, could speak slightly better than he. When asking the Yumbri about their words or about general information, a very roundabout process was adopted. Dr. Bernatzik would ask Boonma in broken English. Boonma would then translate it to Nai Ew, (Bernatzik's Ju) a Chinese merchant and a friend of Saen Sai, (ແສນຊ້າ Bernatzik's Tsin Tsai) the Meo chief, in Yunganese Chinese. Saen Sai would then translate it into Meo for the Yumbri. The reply from the Yumbri to Bernatzik was a reversed process. Therefore, according to Boonma, Bernatzik's list of Yumbri words could not be exactly recognized as real words of the Yumbri. Furthermore Boonma mentioned that many of the words appeared on the list, particularly those words which have abstract meanings, he could not even remember having asked them at all and could not understand from where and how Bernatzik had acquired them. Nai Boonma told us that altogether ten Yumbri or Phi Tong Luang came to Bernatzik. The first group was composed of two women, one girl and one youth. The second group, six in number, were all men. The first group could not speak Thai Yuan at all, but the second group could speak the Thai dialect a little but with a strong Khamu accent. They could not speak Khamu either. They did not know how to sing or dance. The second group remained with Bernatzik for six days when Bernatzik organized a hunting trip and invited the men to join him. Bernatzik had never been to nor had he seen the "home" of the Yumbri. Appendix II at the end of this report contains a list of Yumbri words as gathered by Bernatzik with their equivalents in Mrabri.

On the musical side the Mrabri informed us that they have three different types of songs or chants. They are the Soh (ສູ່), the Malam (ມະລຳຫົວໜອດຳ) and the Surabot (ສຸຮບຕ). The Soh, even though the word is of Thai Yuan origin, the tunes of the Mrabri's songs are entirely different from the tunes of the popular Soh of Nan and Chiengmai. The Malam could be detected to have a close relationship with the Moh Lam of Laos and North East Thailand, but there are still some differences which differentiate them. The Surabot is very much like the old Chiengmai Choi (ຂໍ້ອຍເຊື່ອງໄຫ່ນໄປຣາມ). It was most remarkable to see and to hear the Mrabri sing. Undoubtedly of many songs or chants performed before us the wordings or themes were composed extemporaneously in good Thai Yuan lyrics. More surprising still was to hear the following words in the songs: Nai Amphur (District Chief), the police and the soldiers, when the Mrabri themselves had never had any close contact with the villagers except those who lived near the edge of the jungles.

APPENDIX I

សំពាល់ទាំង ៧ ANIMALS

ສັກຕາງໆ ANIMALS (cont.)

English ພັນຖານ	Thai ໄຫວ	Mrabri ມຣະບຣີ	Tin Sagad ດິນສະກາດ	Tin Namyoh ດິນນໍ້າຂອງ	Tin Ban Toei ດິນບໍ່ນໍາເຕັກ	Khamu Muang Sai ຈ່າໜຸມເມືອງໄຊ (ລາວ)	Khamed ຈ່າເມດ		Lawa Boh Luang ລ້ວະນ່ອທຄວງ		Mon Nongdoo ມອງນອງດູ	
dragonfly	ແມ່ຍົມ	—	kambee	ກຳນີ້	yongyoi	ຫຍ່ອງຍອຍ	jongjoh	ຈົ່ອງເຂົາ	taraeng-taeng	ຍ້ອງ- ayaeng	tong-ae k	ກຳນີ້
mosquito	ຝູ	ຝູ	yoong	ຝູ	jol	ຈອດ	sal	ໜາດ	sangpok	puseen	yoong	ກູ
fly	ແມ່ວັນ	rou	maengwan	ແມ່ວັນ	wuoi	ຈາບ	pern	ເພີນ	ruoi	ໄວຍ	hamid	ຮະນິດ
hornet	ກົກ	takod	wang	ວັງ	wang	ວັງ	wang	ວັງ	ong	tai	rui	ຮູ
wasp	ແກມ	yasum	kob	ກົ້ມ	krob	ກົ້ອມ	ôl	ໄອຄ	jüng-oor	tein	to	ຄອ
bee	ນິກ	yck	buad	ນິວຕ	wod	ວັດ	buad	ນິວດ	trahai	pae	hae	ເພີງ
spider	ແມ່ກົມ	pumduan	kampung	ກຳປຸງ	sayok	ສະຫຼອກ	sapiak	ສະເປີຢົກ	sangwah	hkri	yangrei	ເພີງ
leech	ກົກ	tak	pom	ພອນ	prom	ພຣອນ	prom	ພຣອນ	prüam	prem	praum	ພຣານ
earthworm	ໄສ່ເຄືນ	khedun	koon	ຖຸນ	kroon	ຄຽນ	kroon	ຄຽນ	wak-ear	wakngô	tak	ຖາກ
fish	ປາ	ga	kā	ກາ	kā	ກາ	kā	ກາ	gāh	gāh	gāh	ກັບ
snail	ພອນ	tröd	kuah	ກວະ	kruah	ຄວະ	kuah	ຄວະ	rueich	kweik	hoi	ຮະນິກ
frog	ກົນ	jrerung	kob	ກົນ	kob	ກົນ	tel	ເຫດ	treek	kôh	kob	ກົນ
crab	ຝູ	gaes	leng	ຝູ	jal	ຈາກ	yeng	ເຢັງ	katām	katām	tām	ກົມ

ຄຣອບຄຣວ້າ FAMILY RELATIONS

English ພັນຖານ	Thai ໄຫວ	Mrabri ມຣະບຣີ	Tin Sagad ດິນສະກາດ	Tin Namyoh ດິນນໍ້າຂອງ	Tin Ban Toei ດິນບໍ່ນໍາເຕັກ	Khamu Muang Sai ຈ່າໜຸມເມືອງໄຊ (ລາວ)	Khamed ຈ່າເມດ		Lawa Boh Luang ລ້ວະນ່ອທຄວງ		Mon Nongdoo ມອງນອງດູ			
human	ກົນ	mra	pam	ພຳ	kram	ກຳ	piam	ເພີນ	kon	a-ih	ອະວີ	puí	ນຸ່ມ	
man	ໜາກ	yōng	aokong	ເອາກອງ	akrong	ອະກຮອງ	aokrong	ເອາກຮອງ	jamroh	ຈໍາເຮາງ	o-oui	ເນີນໄນ້	kraokrah	ເກຣາກຮ້າຫ່າ
woman	ໜັງ	kodkod	mia-iah	ເມືຂະເອີຍ	a-mae	ອະແນ	mia-iah	ເມືຂະເອີຍ	jamkün	ຈໍາກືນ	aneh	ອະເນີ	piaperng	ເນີຍເນີງ
child	ເທິກ	konñach konñam	kwantiad	ຄວັນເທິກ	kwan-iad	ຄວັນເອີບດ	kwantiad	ຄວັນເທິກ	konñach	ກອນແນະ	konngal	ກອນັກ	kundao	ກຸນເດົາ

ครอบครัว FAMILY RELATIONS (cont.)

English คำศัพท์	Thai ไทย	Mrabri มราบริ	Tin Sagad ตินสะแกด	Tin Namyooh ตินนำห้อ	Tin Ban Toei ตินบันเตี้ย	Khamu Muang Sai ข่าหมุเมืองไซ (ลาว)	Khamed ขามedd	Lawa Boh Luang ลัวบลหลวง	Mon Nongdoo มองนงดู
boy	เด็กชาย	troo	กรอก	kwantiad aokong	กวนเท็บด	กวนเท็บด	kwan-jad akrong	กวนເຈືບດ	กຸນແຕ້
girl	เด็กหญิง	komlaacr	กណມງາວ	kwantiad mia-iah	กวนเท็บด	กวนເຈືບດ	kwantiad a-mae	ກວນອົງກອງ	ເຈົ້າໄມ້
adult	ผู้ใหญ่	—	—	pamserk	พໍາເຊີກ	ກວນເຈືບດ	kwantiad miah-iah	ເຈົ້າໄມ້	ເຈົ້າໄມ້
elder	ผู้สูงอายุ	—	—	akaeh	ອະເກີກ	ພິມກາ	piamkae	ອະເກີກ	ເປົ້າກະ
father	พ่อ	yōng, merm	ໄອ, ເມີນ	ao	ເອາ	ເອາ	ao	ຍົ່ງ	ພົມ
mother	แม่	merh	ເມອສ	meie	ເມີ	ເມີ	meie	ມະ	ມະ
elder brother or sister	พี่	deeng	ດີ	yai	ຫາຍ	ຫາຍ	yeie	ແຮນ	ແຮກ
younger brother or sister	น้อง	roci	ລູບ	kwan	ກວັນ	ກວັນ	kwan	ຫາເມ	ຫຼັງ
elder brother	พี่ชาย	—	—	—	—	—	yeickrong	ເບຍຄວອງ	ຫັກອາໄສ
younger brother	น้องชาย	—	—	—	—	—	kwan	ກວັນຄວອງ	ຫັກອາໄສ
elder sister	พี่สาว	—	—	—	—	—	krong	ກວັນຄວອງ	ຫັກອາໄສ
Younger sister	น้องสาว	—	—	—	—	—	yeie-a -mae	ເບຍອະແນ	ຫັກອາໄສ
husband	ผู้	lāng	ຕ່າງ	ong	ອອງ	ອອງ	ong	ຫຼັງ	ຫຼັງ
wife	เมีย	myer	ເມືອດ	iah	ເອີຂ	ເອີຂ	sahyah	ສະບະ	ຫຼັງ
daughter-in-law	ลูกสะใภ้	—	—	lookpai	ลຸກໄກ	ลຸກໄກ	kwan-a -mae	ກວັນອະແນ	ກວັນອາເນີນ
elder sister-in-law	พี่สะใภ้	—	—	—	—	—	man	ນັນ	ນັນ

គរបនករ៉ា FAMILY RELATIONS (cont.)

English សំណុំ	Thai ໄក	Mrabri មានហី	Tin Sagad ពីនសាគក	Tin Namyooh ពីនណ្ឌីខ៉ូ	Tin Ban Toei ពីនបានទៅឯ	Khamu Muang Sai ខោអុមីអ៊ិស (តាត)	Khamed ខោមេត	Lawa Boh Luang គោលបោលគង	Mon Nongdoo មួយុណុងចូ								
younger sister in-law	ឃើងតាង	—	—	—	—	man	ម៉ោង	haemjam-kün	ឈមជាក់ន	yoh	ឈ្មោះ	—	—	tehwood	តេខុវុត		
son-in-law	ឃើងទុំ	—	—	—	yôh	ឈូខ	ឃុុខ	keie	កេី	pasao	ប័ោឆា	kwan-ā-mai	គាយវាថី	konhamān	កនមេនាន		
elder brother in law	ឃើងទុំ	—	—	—	peekeie	ផិកឱ	ឃុុខ	tāikeic	តាយកេី	kamon	កំនុន	yak-ā-mai	ឃកវាថី	konhamān	កោធមេនាន		
Younger brother in-law	ឃើងទុំ	—	—	—	nongkeie	នុងកេី	ឃុុខ	haemkeie	ឈមមកេី	yoh	ឈ្មោះ	pooh-ā-mai	ីូវាថី	teh-hā-mān	តេខុមេនាន		
paternal grandfa- ther	ឃើង	merbm	មេិន	aota	លោកា	pohtao	ដៀតោ	aubiah	ខោបៀបេ	teng	ទោះ	ouikün	ឥុកិន	tah	តេ	a-hnok	ឧបិនក
paternal grand- mother	ឃើង	merb	មេិន	meicyāi	លោកុម្ភិ	maetao	ដៀតោ	meiebiab	ឈមបៀបេ	yah	ឈ	yah	ឈ	yūah	ីូខេ	ouih	ីូ
maternal grand- father	ឃើង	—	—	aota	លោកា	pothao	ដៀតោ	—	—	teng	ទោះ	tah	ពីះ	tah	តេ	a-hnok	ឧបិនក
maternal grand- mother	ឃើង	—	—	meicyāi	លោកុម្ភិ	maetao	ដៀតោ	—	—	yah	ឈ	yah	ឈ	yūah	ីូខេ	ouih	ីូ
mother's younger sister	ឃើង	—	—	ឃើង	ឈីវា	ឃើង	ឃើង	ឃើង	ឃើង	haemyong	ឈមឃុង	ouinam	ឥុងនា	ian	ឈីុន	a-moo	ឧមុ
mother's younger sister	ឃើង	—	—	ឃើង	ឈីវា	ឃើង	ឃើង	ឃើង	ឃើង	em	ឈោន	ouinam	ឥុងនា	pōh	ីូវោន	a-moo	ឧមុ
father's younger sister	ឃើង	—	—	ao	លីន	ao	ឈីវា	ao	ឈីវា	ao	ឈីវា	—	—	ian	ឈីុន	i-jec	ីូ
father's elder brother	ឃើង	merbm	មេិន	lūng	លូង	lūng	លូង	lūng	លូង	teng	ទោះ	ouinam	ឥុងនា	tah	តេ	a-nai	ឧនាយ
father's elder sister	ឃើង	merb	មេិន	pā	មោ	pā	មោ	pāb	មិកុង	yah	ឈ	nikern	ិកុង	yūah	ីូខេ	i-nai	ីូនាយ
child of brother or sister	ឃើង (ឲុកិ)	—	—	haem	ឈម	kwanya	គុណិ	liah	តិិបេ	kontai	កុនិតាបិ	—	—	kwansao	គុណិខោ	jao	ឈាន
grandson	ឃើង (ឲុកុល)	noh	មេិន	liah	តិិបេ	kwanya	គុណិ	liah	តិិបេ	jeh	ឈីុ	konsuh	កុនិុ	kwansao	គុណិខោ	jao	ឈាន
great grandson	ឃើង	—	—	—	—	laen	លោន	liafi	តិិបេ	len	លោន	—	—	kwansao	គុណិខោ	—	—

ອວຍວະດ້າງ ແລະ ຂອງຈົວກາຍ BODY ORGANS

English ອັກດູນ	Thai ໄບບ	Mrabri ມະຫວັນ	Tin Sagad ຕິນສະກາດ	Tin Namyooh ຕິນນໍາຍູ້	Tin Ban Toei ຕິນບ້ານເຕີ່ງ	Khamu. Muang Sai ຂະຫວາມເມືອງໄຊ (ລາວ)	Khamed ຈໍາເນດ	Lawa Boh Luang ລ້າວບ່ອຫລວງ	Mon Nongdoob ນອງນຸ້ານອງຈຸ່ງ								
face	หน้า	booh	ບູ້ໆ	madbh	ມັບໄປຂ	mad	ມັກ	mad	ມັດ	rōmpôh	ຮນໄປໜໍ້	bôh	ໄປຂ	na-ah	ນາຂ	hmerk	ເກົມືກ
eye	ตา	mad	ມັກ	tongmad	ໂຄມັກ	mad	ມັດ	tongmad	ໂຄມັດ	mad	ມັດ	ngai	ຈາຍ	tong-ia	ຕອງເບີ	môd	ໄມ້ດີ
nose	ຫຼັກ	moh	ນັກ	môh	ໄນຂ	môh	ໄນຂ	môh	ໄນຂ	mooh	ນຸ້ຫ	mooh	ນຸ້ຫ	ma-kh	ນະດີ	chimoooh	ຈີມຸ້ຫ
mouth	ປົກ	sambach	ໜ້າແນບ	kâb	ກ້ານ	kâb	ກ້ານ	kâb	ກ້ານ	antâk	ຕະນອ	môm	ໄນນ	ampom	ວຳມອນ	pân	ປານ
tongue	ດັນ	radlad	ຮັດດ້າດ	tâk	ທ້າກ	tâk	ທ້າກ	tâk	ທ້າກ	tanoh	ອັນດ້າກ	pertâk	ເປົອດ້າກ	tâk	ດ້າກ	hâtaik	ຮະຕ້າຍກ
tooth	ພຶນ	joen	ເຈອນ	siang	ເຊີຍ	siang	ເຊີຍ	siang	ເຊີຍ	rang	ຮາງ	ken	ເກນ	piang	ເນີຍ	ngiak	ເຫັນຍກ
ear	ຖຸ	ked	ເກົ່ດ	moi	ມອຍ	tro	ໄທຮ	moi	ມອຍ	rameie	ຮະເມບ	yô	ໄບ	hasuak	ຮະຫວາກ	hato	ຮະໂຫ
hair	ຜົນ	krerh	ກົວໜອນ	sokûh	ໄຫຼືກ	sukûh	ສຸກ	sôkkruû	ໄຫຼືກວ່ຽງ	krerh	ເກຣົວໝ	kih	ກີ	hâk	ຫັກ	sôk	ໄຫກ
head	ຫົວ	krerh	ກົວໜອນ	kûh	ກີ	khohkûh	ເຂາກ	krûh	ກົງ	kampông	ກຳປັງ	doh	ເດີຈະຫໍ	kain	ໄກນ	dâb	ຕົ້ນ
neck	ຫົກ	kralerd	ກຮຣາເດີດ	ngok	ນົກ	koh	ໂກ	ngok	ນົກ	kantour	ກັນຕົວ	koh	ເກົ່າ	ngôk	ໄກກ	koh	ເກົ່າ
arm	ນົກ	teeh	ຕົ້ນ	tee	ຖື	tee	ຖື	tee	ຖື	pirltaktih	ເປົ້າດ້າກຕື້	duah	ຕົວ	toi	ຕອບ		
hand	ແຂວງ	blreng	ແນບລວງ	sab	ໜັນ	tôngla	ໄສ່ງລາ	sab	ໜັນ	katohtih	ກະເຕາະຕີ	tih	ຕື້	taih	ໄຕ້	tangtoi	ຕັ້ງຕອຍ
finger	ັນນົມຂ	tehtih	ເຫຼືກ	niutee	ນັ້ນທີ	niutee	ນັ້ນທີ	kaetee	ແກກທີ	jakkooltih	ຈັກຸດຕີ	pirlkul	ເນົຟຸດ	duah	ດົວ	hapooktoi	ຮະບູ້ປອຍ
nail	ເສັນ	krawack	ກຮຣາວາກ	leb	ເສັນ	khraetee	ແຂງທີ	khier	ເຂົບ	tamongtih	ທະນອງຕີ	ungkeem	ອົງຄົມ	main	ໄມນ	hanim	ຮະນິນ
chest	ຫົນອົກ	ra-erk	ກະເອົກ	erk	ເອົກ	koh	ເກົ່າ	erk	ເອົກ	ok	ອົກ	erk	ເອົກ	ok	ອົກ	soh	ເຫົາກ
breast	ຜົນ	bôh	ໄປ້ຂ	pôh	ໄປ້ຂ	pôh	ໄປ້ຂ	pôh	ໄປ້ຂ	pooh	ຝູ້	pooh	ຝູ້	neng	ເນົງ	toh	ເຕົ່າກ
stomach	ຫ້ອງ	tapool	ກະປູກ	pool	ພູກ	pool	ພູກ	pool	ພູກ	lui	ລຸ່ມ	katüil	ກະດືດ	wiak	ເວິກ	perng	ເນິງ
navel	ຮະຕືອ	kandeeng	ກັນຕົ່ງ	sadû	ສະຕູອ	lûd	ລຸດ	poo	ພູ	kanting	ກັນຕົ່ງ	poon	ຝູນ	teeng	ຕົ່ງ	punglod	ປຸ່ງລົດ
penis	ກວຍ	dông	ໂຕງ	awal	ອວັດ	salôh	ສະໂຕະ	awal	ອວັດ	lôk	ໄດ້ກ	lok	ໄລ້ກ	toi	ຕອບ	miahpô	ເນີບະໄປ
vagina	ໜີ	kapreel	ກະປົກ	lal	ລັດ	de	ເຕ	lal	ລັດ	kach	ແກ້ຂ	takan	ທະກັນ	mee	ນີ້	chi	ຊີ
leg	ໜາ	brooh	ບູ້ໆ	khâ	ໜາ	pachtak	ແພະຕົກ	proo	ປູ້ໆ	brooh	ນຸ້ຫ	salooth	ສະຄຸ	awuang	ອະເວົອງ	tee	ຕໍ່
foot	ຕົ່ນ	jerng	ຈົງ	jeng	ເຈົງ	jerng	ເຈົງ	jerng	ເຈົງ	jüang	ເຈົ່ອງ	jeng	ເຈົງ	juang	ຈົງ	jâng	ຈາງ

ເຄື່ອງໃຊ້ສໍາຫວັນດົນແລະສໍາຫວັນບ້ານ PERSONAL & HOUSEHOLD EQUIPMENTS

English ອັກດຸນ	Thai ໄກ	Mrabri ມຮຣັບຣີ	Tin Sagad ດິນສະກາດ	Tin Namyoh ດິນນ້າຍ້ອ	Tin Ban Toei ດິນບ້ານຕົ່ນ	Khamu Muang Sai ຈ່າໝານເມືອງໄຊ	Khamed ຈ່ານເມດ	Lawa Boh Luang ລ້ວະບ່ອຫລາງ	Mon Nongdoo ນອງຫນອງດູ້
jacket	ເສື້ອ	sarae	ຊະບາດ	bood	ບັດ	kôb	ໄບບັນ	bood	ນຶດ
trousers	ກາງການ	sông	ໄຂງ	koi	ໂຄນ	sông	ຂງ	wae	ແວ
skirt	ຈິນ	sin	ຈິນ	oo	ອຸ	sa-oo	ຈະອຸ	oo	ອຸ
blanket	ຜ້າໜ່ານ	pôl	ໄໄສ	ñia	ຖູ້	doi	ຕອບ	ñiah	ຖູ້
pillow	ໜ່ານອນ	—	—	mon	ໜ່ານອນ	mon	ໜ່ານຄນ	mon	ໜ່ານອນ
mattress	ໜ່ານອນ	—	—	takuei	ຕະຕາບ	tee-uei	ຕ່ອະຍ	takoi	ຕະໂຄຍ
mosquito net	ນຸ້ງ	—	—	sûd	ສຸດ	sûd	ສຸດ	sûd	ສຸດ
pot	ໜ່ວຍເກັກ	—	—	olderk	ອອດເກີກ	ja-olkoeng	ຈະອອດເກັກ	olkirk	ອອດເກີກ
steam pot	ໜ່ານອົ່ງ	—	—	ol-oh	ອອດໄອະ	ja-olting	ຈະອອດທິງ	ol-oh	ອອດໄອະ
rice steamer	ໄຫ້ຈ່າ	—	—	haisâ	ໄຫ້ຈ່າ	haijah	ໄຫ້ຈ່າ	haisâ	ໄຫ້ຈ່າ
dipper	ກວະນາງ	—	—	nambuei	ນໍານວຍ	nambuei	ນໍານວຍ	buei	ນວຍ
jar	ໜ້ານີ້	—	—	ol-ok	ອອລົ້ອກ	ja-ol-ok	ຈະອອລົ້ອກ	ol-ok	ອອລົ້ອກ
spoon	ຈ້ອນ	jon	ຈອນ	ngood	ຈົ່ນ	dok	ຕົອກ	ngoob	ຈົ່ນ
cup	ດ້ວຍ	twei	ທວຍ	dach	ແກ້ຂ	yah	ຢ້າຂ	daeh	ແກ້ຂ
knife	ນັດ	tao	ເທົາ	nerd	ເນີດ	meed	ນີດ	nerd	ເນີດ
pounder	ຄຽກ	pôh	ໄປະ	kool	ຖຸດ	kohpa-iad	ເກະພະເອີບຕ	kool	ຖຸດ
axe	ຂວານ	kwek	ເກົວກ	mui	ນຸ່ມ	mui	ນຸ່ມ	mui	ນຸ່ມ
cross-bow	ຫນາໜີ່	—	—	pûl	ຟຶກ	pool	ພຸດ	pûl	ຟຶກ
spear	ຫອກ	kod	ກົດ	hok	ຫອກ	meenaeo	ມືນາວ	prok	ພົກ
sword	ດານ	ngao	ຈາວ	nerdjuah	ເນີດຈ້ວ	dâb	ດານ	dâb	ດານ
gun	ຟັນ	—	—	pûl	ຟຶກ	sanâd	ສະນຳດ	sanâd	ສະນຳດ
hoe (changkol)	ຈອນ	—	—	khojôk	ຂອຈັກ	khojôk	ຂອຈັກ	khojôk	ຂອນັກ
small handspade	ເສີນມ	sôh	ໄຫຼ້ຂ	siam	ເສີນມ	jo	ຈອ	pool	ປູດ

ເບັດເຫຼົດ MISCELLANEOUS

English ອັກຖານ	Thai ໄກ	Mrabri ມຣະບຣີ		Tin Sagad ດິນສະກາດ		Tin Namyooh ດິນນ້າຍົວ		Tin Pan Toei ດິນບ້ານເຕັບ		Khamu Muang Sai ຂ່າມໜຸນເມືອງໄຊ		Khamed ຂ່າເນັດ		Lawa Boh Luang ລວະນ່ອຫລວງ		Mon Nongdoo ມອງນອນດູ່	
forest	ນໍາ	breach	ນໍາ	sah	ຫະ	yô	ໄປ	sah	ຫະ	brih	ນ້ຳ	diprih	ດີພຣີ	pidok	ນຶ້ດັກ	krerb	ເກຣິນ
mountain	ເຫຼົາ	jabôh	ເຈົ້ານິ້ວ	boh	ເນົຟາ	loh	ເລາະ	broh	ເບັງຮາະ	mok	ນັກ	mouid	ນັວຍດໍ	mo	ນອ	ter	ເທອ
tree	ຄົ້ນໄຟ	lam	ດໍາ	lam-uang	ດໍາອົງ	pâlam	ປໍາດໍາ	lam-uang	ດໍາອົງ	tûdsâ-ong	ຕຸດສະອອງ	nîmke	ອືນເກົ້	kao	ເກົວ	hnomchu	ຂົນອນຫຸ
wind	ຄົມ	lôm	ຄົມ	küie	ກົບ	kreem	ກົມ	küie	ກົບ	hiintreic	ຫືນເທຣຍ	mah	ນະ	ka-er	ກາເອອ	jâ	ຈາ
water	ນໍ້າ	werk	ເວົກ	ok	ອັກ	nok	ນັກ	ok	ອັກ	ôm	ອມ	ôm	ໄອນ	ra-aum	ຮະເອນ໌	daik	ໄດ້ກ
earth	ດິນ	beh	ເນີນ	tae	ແກ	sik	ືກ	tac	ແກ	patch	ປະເທັ້ນ	tah	ຕະ	taik	ໄຕກ	taik	ຕ້າຍກ
fire	ໄກ	hanggeh	ຫັງເກີກ	oie	ອາຍ	ôd	ໄອດ	oie	ອັຈະ	palüia	ພະເລືອ	ngol	ນອລ	ngo	ນອ	hmôd	ຂົນເມືດ
path	ກາງ	ngol	ນອກ	rong	ຮອງ	ruang	ຮວງ	yong	ຍອງ	ngol	ນອລ	khating	ຂະຕິງ	kaihkrah	ໄກຄະຮ	krông	ໂກຮງ
stream	ໜ້ວຍ	nam-huei	ນ້າ-ຫາບ	hwei	ໜ້ວຍ	nok-iad	ນັກເອັບດີ	kwal	ກວັດ	rông	ຮງ	ômtroh	ໄອມເທຣະຫໍ	nguad	ງວດ	sôh	ໄຂະ
river	ແມ່ນ້າ	baiwerk ding	ນາບເວົກດິງ	hweiserk	ໜ້ວຍເຊີກ	nok-kwang	ນັກຄວາງ	kwalserk	ກວັດເຊີກ	ma-om	ນະອນ	ômlaeh	ໄອມແລະຫໍ	ra-aumra	ຮະເອນ໌ຈະ	daik	ໄດ້ກ
red	ສີແຕງ	daeng	ແຕງ	sô	ໄໃ	sô	ໄໃ	sô	ໄໃ	yim	ບິນ	kâng	ຄາງ	sakrak	ສະຄຽກ	hged	ຂົນເກີດ
black	ສີຕໍ່າ	tookwaek	ຖຸກແວກ	yam	ບໍາ	yam	ບໍາ	ñiam	ຜູ້ມ	hiang	ເຊີງ	long	ຄອງ	long	ຄອງ	hjok	ຂົກ
white	ສີຂາວ	bara	ນາງວ່າ	kruak	ກຽວກ	pah	ປ່າ	kruak	ກຽວກ	krok	ກຽວກ	pân	ປານ	ping	ນິ່ງ	pooh	ຫຼູງ
green	ສີເຫຼົາ	—	—	keo	ເກີບວ	keo	ເກີບວ	keo	ເກີບວ	keo	ເກີບວ	sangâil	ສະຈາດ	sanga	ສະຈາ	keo	ເຄີບວ
blue	ສິນ້າເຈີນ	—	—	namngoen	ນ້າເຈີນ	namngern	ນ້າເຈີນ	namngern	ນ້າເຈີນ	namngern	ນ້າເຈີນ	—	—	seenom ngern	ຈິນ້າເຈີນ	namngern	ນ້າເຈີນ
yellow	ສິເກົ່ອງ	—	—	lüang	ເລື່ອງ	lüang	ເລື່ອງ	hiuang	ເລື່ອງ	jangâl	ຈະງາຄ	seelüang	ຈີເລື່ອງ	sangei	ສະເບຍ	lüang	ເລື່ອງ
north	ເທົ່ານືດ	tangnier	ທັງເນອ	kom	ຄອນ	kom	ຄອນ	kom	ຄອນ	longperh	ລອງເມືອທໍ	angâr	ອັນກາຣ	kaluang	ກະລວງ	atao	ອະຕາວ
south	ໄທ	tayuci	ທະບາຍ	tiah	ເທືບະ	tiah	ເທືບະ	tiah	ເທືບະ	longtal	ລອງທັດ	andûm	ອັນດືນ	kasaik	ກະໄຊກ	mho	ນອືອ
west	ທະວັນທົກ	ahôd	ອະໄຫຼດ	tiah	ເທືບະ	tiah	ເທືບະ	terbngeh	ເທືນເຈະ	madpri kood	ນັດພຣົກຸດ	peeled	ພົດສີດ	kalood sangeh	ກະລັບກະຍະເຈະ	halad	ຮະລັດ
east	ທະວັນອອກ	ale	ອະເລ	kom	ຄອນ	kom	ຄອນ	lehnggeh	ເລະເຈະ	madprilian	ນັດພຣົກຸດ	peelih	ພົດທີ່	kalood sangeh	ກະຄຸດຂະເຈະ	hamôk	ຮະໄນກ
sun	ພວະອາທິກິນ	akeeh	ອະກົດ	ngeh	ເງະ	ngeh	ເງະ	ngeh	ເງະ	madpri	ນັດພຣີ	aprih	ອະພຣີ	ສະເງະ	hua	ຮ້າວ	

ເນັດເຫຼືດ MISCELLANEOUS (cont.)

English ອັນກຸມ	Thai ໄກ	Marbri ມາຣບຣີ	Tin Sagad ຕິນສະກາດ	Tin Namyoh ຕິນນ້າຂໍອ	Tin Ban Toei ຕິນບ້ານເຕັບ	Khamu Muang Sai ຈ່າໜໍາເມືອງໄຊ (ລາວ)	Khamed ຈ່າເນດ	Lawa Boh Luang ຄ້ວະນ່ອຫລວງ	Mon Nongdoo ມອງນອງດູ									
moon	ພະຈັກ	tikeeh	ທີກ	tuah	ທັກ	suah	ຊັວ	tuah	ທັກ	mõng	ໄນ່	keh	ເກ	keik	ເກັ້ກ	hatauk	ຮະເທາກ	
star	ຄວ	samon	ຊະນອນ	dao	ຕວ	samon	ສະນາ	ood	ອຸດ	silmeng	ຊື່ມົງ	khamuin	ຈະນູນ	saberng	ສະເນົງ	hanong	ຮະນອງ	
rain	ຝາ	mach	ແນະ	miah	ເມືຂ	miah	ເມືຂ	miah	ເມືຂ	kamma	ກຳນະ	salaeh	ສະແລະ	hreik	ໄຊຮກ	prua	ປ່ວ	
sunshine	ແບດ	gān	ການ	āk	ອ້າກ	āk	ອ້າກ	cie-āk	ເອັບອ້າກ	wal	ຈາກ	pōk	ປັກ	ka-erk	ກາເອັກ	hua	ຢ້າ	
mist	ໜັກ	lamok	ລັນຍົກ	mok	ນອກ	mok	ນອກ	bōd	ນັດ	pood	ຟັດ	oompa-em	ອຸນປະເອນ	jood-woo	ຈຸດວູ	hatāb	ຮະຕັບ	
thunder	ພິເຕົວ	kūl	ກືດ	kerl	ເຄີດ	kerl	ເຄີດ	ker	ເຄອ	ດshünggül	ອສໜູງກຸລ	tong-id	ຕອງອົດ	nombreh	ນມເນົຮັກ	kerpru	ເກອປຸ	
lightning	ພິເພດນ	palack	ພົມເພດ	kerlpara	ເຄີດປະຈະ	parāl	ປະຈາດ	payāl	ປະບາດ	lidlāl	ດິດຕາດ	kirklek	ເກີກເລັກ	pooprāk	ປຸກປ້າກ	chalepok	ຮະເຄີປົກ	
lightning	ພິເພົ່າ	külpoh	ກົດໄປກົນ	fāpā	ພ່າພາ	kradpōh	ກວາດໂພ	sapeo	ສະເພີ່ວ	jiantrñslak	ເຈີນທຽສ	taehlok	ແຕ້ລັກ	terhtah	ເຕອະທີ່	hakerha	ຮະກອອະ-	
medicine	ຢາ	—	—	yā	ຢາ	—	—	yā	ຢາ	yā	ຢາ	yah	ຢະ	yūia	ເຢືອ	ha-oui	ຮະອຸບ	
drum	ຄອອງ	—	—	kong	ກອງ	—	—	krong	ກອງ	preeng	ປົງ	satoog	ສະຫຸງ	kra-erng	ຄຣາອິງ	ha-pern	ຮະເປັນ	
gong	ໜອງ	—	—	kong	ກອງ	—	—	toong	ຖຸງ	rapāng	ຮະປາງ	bō	ໄນ	mōng	ໄນ່	mōng	ໄນ່	
flute	ປີ, ແກນ	—	—	pee, kaen	ຝີ, ແກນ	—	—	pee, kaen	ຝີ, ແກນ	pee	ຝີ	pee	ຝີ	preie	ນປຣຍ	pe	ເປີ	
spirit	ໝີ	wok	ວັນ	soi	ຊອຍ	yuakprong	ເບືອກປ່ອງ	soi	ຊອຍ	roui	ຮວຍ	pee	ຝີ	pee	ຝີ	hlōk	ໃຈດັກ	
deva	ເທົາຄາ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tewada	ເທົາຄາ	tewatao	ເທົາຄາ
god	ເກົຊາ	—	—	—	—	—	—	—	—	brajao	ນຮັຈາ	—	—	pajua	ພຈ້າ	hrijaid	ຫວັງຈັດ	
money	ເງິນ	—	—	ngoen	ເງິນ	ngoen	ເງິນ	ngoen	ເງິນ	kamool	ກະມູດ	kamool	ກະມູດ	ma-er	ນາເອວ	son	ຂອນ	
gold	ກອງ	—	—	kam	ກໍາ	kam	ກໍາ	kam	ກໍາ	sreel	ຂ່າຍ	kajoh	ກະເຈົາ	kria	ເຄົຍ	to	ໂທ	
iron	ເຫຼັກ	lek	ເສື້ອ	goh	ເກົ່າຫ້	lek	ເສື້ອ	goh	ເກົ່າຫ້	jandroh	ຈັນໄຄຮະຫັກ	khangong	ຂະຈອງ	hrek	ເຊົກ	asoi	ອະຫອບ	
stone	ທຶນ	kaeb	ແກ້ນ	lach	ແລະ	kiang	ເກີບງ	lach	ແລະ	klang	ກລາງ	kha-āng	ຂະອາງ	samauk	ສະເມັກ	noh	ເນາະ	
cave	ດົກ	—	—	werng	ເວິງ	tam	ທຳ	werng	ເວິງ	tam	ທຳ	sataik	ສະໄກ	tam	ທານ	soh	ໂຮະ	
mango	ນະນຳງ	prehsrc	ເປົກເໜົງ	paehmuang	ແພະນົງ	praesed	ແພຣະເຊືດ	paehmuang	ແພະນົງ	paehma- muang	ເປົກເໜົງນະນົງ	languei	ລະຈົ່ງ	pae	ແປ	krerk	ເກົງກ	
banana	ກລ້ວງ	tehkuei	ເຫຼັກວາຍ	paehkruei	ແພະກວາຍ	praeentih	ແພຣນທີ	paehkruei	ແພະກວາຍ	taloi	ຕະໂຄຍ	perltaeh	ເປົກແຕ້	āmoi	າມອຍ	prad	ປ້າດ	
papaya	ນະຫະກອດ	—	—	paehkuei- ted	ແພະກວາຍເຕີດ	kueited	ກວາຍເຕີດ	paekueited	ແພະກວາຍເຕີດ	taloisee- bood	ຕະລອຍໜຶບຸດ	mākhoong	ນາກຫຼຸງ	kueited	ກວາຍເຕີດ	kodjee	ກົດຈື່ງ	

๔๘
เบ็ดเตล็ด MISCELLANEOUS (cont.)

English อังกฤษ	Thai ไทย	Mrabri ມາຮບຣີ	Tin Sagad ຕິນສະກາດ	Tin Namyooh ຕິນນໍາຍູ້ອື້ນ	Tin Ban Toei ຕິນບ້ານເຕື່ອຍ	Khamu Muang Sai ໜ້າມຸມເມືອງໄຊ (ລາວ)	Khamed ຈໍາເນັດ	Lawa Boh Luang ລ້ວະບ່ອຫຄວງ	Mon Nongdoo ມອນນອງດູ້								
home	บ้าน	baen	baeng	baen	nguci	ວ້າດ	ngual	ວ້າຍ	gāng	ກາງ	yeng	ເຢັງ	yuang	ຍາງ	hoid	ຫ້ອຍດ	
house	ເຮືອນ	—	—	jiang	ຈິງ	jüang	ເຈືອງ	jüang	gāng	ກາງ	añh	ຜູະ	yüah	ເຢູ່ອະ	hoid	ຫ້ອຍດ	
stairs	ກວາງໄກ	—	—	mol	ມອດ	mol	ມອດ	rerngtong	ເຮົງທອງ	ເຮົງທອງ	bong	ນອນ	pōng	ໄປ່ງ	jangha-naeng	ຈັງຮະແນງ	
door	ປະຕູ	—	—	patoo	ປະຕູ	pratoo	ປະຕູ	patoo	pralōng	ປະລົງ	büng	ນຶ່ງ	awuah	ອະເວືອ	panharām	ປານທະຮານ	
wall	ຝາ	—	—	fā	ຝາ	serl	ເຊືດ	serl	angkür	ອັງກົຽນ	gah	ກັບ	teie-ing	ເທຍອິງ	hatieng	ທະເຕີຍງ	
fireplace	ເກົກໄຟ	batōhhüng geh	ນະໄໂທດີເສັ້ນເກົກ	puah	ຝຳ	kwidkoah	ກວົດກົາຂະ	kapuah	ຕະປ່າວ	ຕົ້ມບັນຫຼາພະເລືອ	tawāng-n gol	ຕະວາງຈອດ	takngo	ຕັກອ	panpao	ປານພາວ	
post	ເສາ	saprāk	ສະປາກ	kang	ກັງ	krang	ກ່ຽວ	kiang	ເກືຍງ	ຈັນຕຽງ	jengñah	ເຈັງຄູະ	dong	ດອງ	hayāng	ແຮຍາງ	
barn	ບຸ້ນຫົວ	—	—	lün	ລຸນ	ransa	ຮານຈາ	loon	ລຸນ	ຈະໄອເຈົ້າ	tüb-oob	ຕົ້ນອຸນ	kia-irm	ເກີຍເອີນ	hāngsah	ຫ້າງຂະ	
paddy	ຂ້າວເປົລືອກ	khaopuk	ກ້າວິ່ນ	inguah	ົວ	kusa	ຖຸາ	ngoah	ງວະ	ເຈົ້າ	ngohgāng	ເມະກາງ	ngoh	ເຈະ	sah	ຊະ	
rice	ຂ້າວສາ	pech	ເປີ່ນ	koh	ເກົບ	phee	ທີ່	koh	ເກາະ	ronggôh	ຮັງໄກະ	ngohseem	ເມະຫຼືນ	akōh	ອະໄກະ	hauk	ເຂົ້າກ
pork	ເນື້ອຫຼຸງ	jeenjaboond	ຈິນຈະບູນດ	serdsing	ເສີດຊີງ	sedsing	ເສີດຊີງ	sedsing	ເສີດຊີງ	ອະເຊື່ອງ	tuleek	ຕຸ້ຄົກ	taolek	ເຕົ້າຄືກ	chūnkreuik	ຊຸນເກົງຍົກ	
beef	ເນື້ອກົງ	ajecendeeng	ອະຈົນທົງ	serdbuah	ເສີດບູນ	sedngoa	ເສີດນົງວ	sedbuah	ເສີດນົງວ	ອະລຳໄປ໌	tubôh	ຕຸ້ໄບນະ	taomerk	ເຫົ່າເນີກ	chūnkria	ຊຸນກົງຍື	
vegetable	ເນັ້ນ	—	—	tu-oung	ກຸດຈາ	bah	ນັບ	ta-oung	ທະອວງ	pak	ຟັກ	tolah	ຕອດະ	pah	ຜັກ	hane	ຫະນ
opium	ເີນ	—	—	feen	ຝົນ	feen	ຝົນ	feen	ຝົນ	yapin	ບາພິນ	feen	ຝົນ	fin	ຝົນ	fin	ຝົນ
cooked-rice	ຂ້າວສຸດ	—	—	sā	ໜາ	—	—	sā	ໜາ	mah	ນະກີ	—	—	ab	ອັນ	perngjin	ເນັງຈືນ
water	ໜ້າ	werk	ວົກ	ok	ອອກ	—	—	ok	ອອກ	ôm	ອມ	—	—	la-aum	ລະເອມ	daik	ດ້າຍກ
day	ວັນ	—	—	ngeh	ເງະ	—	—	ngeh	ເງະ	wan	ວັນ	kôd	ກົດ	sangeh	ສະເງະ	hua	ຫ້າ
month	ເທືອນ	—	—	tuah	ທັວະ	—	—	tuah	ທັວະ	mōng	ໂມງ	keh	ເກະ	keik	ເກີຍກ	hatawh	ສະເຫຼັກ
year	ປີ	—	—	wāng	ວາງ	—	—	wāng	ວາງ	pee	ນິງ	nūm	ນິນ	nerm	ເນີນ	hanam	ອະນານ
waxing-moon	ຫ້າວຊົນ	keeh-ale	ກ້າວຊົນ	tuahlich	ທັວະເລະ	—	—	tuableh	ທັວະເລະ	mōnglian	ໂມງເລືບນ	kehleh	ເກະເລະ	huakkiak	ຫ້າວເຄີຍກ	hataukh môk	ສະເຫຼັກໄໝນຄ
waning-moon	ຫ້າວແຮນ	kec-araem	ກ້າວແຮນ	tuahhaem	ທັວະແຮນ	—	—	tuahyaem	ທັວະແຮນ	mōngkood	ໂມງກູດ	kehkaem	ເກະແຄນ	raemkiak	ແຮມເຄີຍກ	hatauk fiak	ສະເຫຼັກເພີຍກ

ກາຮນນ **COUNTING**

English ຈັດຖາມ	Thai ໄກ	Mrabri ນະຄວນ	Tin Sagad ຄືນສະກາດ	Tin Namyoh ຕິນນ້າບູ້ອ	Tin Ban Toei ຕິນບ້ານເຕີຍ	Khamu Muang Sai ຫ່າມມີນອງໄຊ	Khamed ຫ່າມເມດ	Lawa Boh Luang ລ້າວບ່ອຫວາງ	Mon Nongdoo ນອງຫຼາມອົງດູ
one	ໜັງ	dannoi	ດະນອຍ	meie-lae	ເມບແລຊ	—	—	muei	ນວຍ
two	ສອງ	baer	ບາຍ	piar	ປັຍ	—	—	piar	ນົມຍົກ
three	ສາມ	pach	ປຳ	pach	ປຳ	—	—	pach	ປຳ
four	ສົ່ງ	pôn	ໄປນ	pôn	ໄປນ	—	—	pôn	ໄປນ
five	ຫົກ	terng	ເທິງ	piatee	ເຫືຍທີ່	—	—	hā	ຫາ
six	ໜົກ	tán	ຕານ	piapach	ເພີຍແພະ	—	—	hôk	ຫກ
seven	ເຈື້ອ	kool	ຖຸດ	jed	ເຈືດ	—	—	jed	ເຈືດ
eight	ແປດ	tech	ຖີ່	piapon	ເພື່ອໄພົນ	—	—	paed	ແປດ
nine	ເກົ້າ	gas	ກັສ	kao	ເກົ້າ	—	—	kao	ເກົ້າ
ten	ສົນ	gul	ເກັດ	machlach	ແມບແລຊ	—	—	sib	ສົນ
eleven	ສົນເອົດ	—	—	sib-ed	ສົນເອົດ	—	—	sib-ed	ສົນເອົດ
twelve	ສົນສອງ	—	—	sib-song	ສົນສອງ	—	—	sib-song	ສົນສອງ
thirteen	ສົນສາມ	—	—	sib-sam	ສົນສາມ	—	—	sib-sam	ສົນສາມ
twenty	ຢືນສົນ	—	—	sao	ໜາວ	—	—	sao	ໜາວ
								la-a-kel	ລະອາເກດ
								ngae	ແແ
								bajôh	ນາໂຈ້

คำกริยา VERBS

English อังกฤษ	Thai ไทย	Mrabri ມ່າວົງ	Tin Sagad ດິນສະກາດ	Tin Namyoh ດິນນໍາຫຼອ	Tin Ban Toei ດິນບ້ານເຕີຍ	Khamu Muang Sai ຂ່າມຸງສີ່ອງໄຈ	Khamed ຂ່າມເດ	Lawa Boh Luang ລ້ວມ່ອຫລວງ	Mon Nongdoo ນອງທຸນອຸ່ດ
to go-up	ขึ้น	khuin	ຂູນ	kon	ໂຄນ	kroh	ເກຮົວໜ້າ	kon	ໂຄນ
to go down	ลง	yool	ຢູ່ວ	joo	ຈູ	jool	ຈຸກ	joo	ຈູ
to eat	กิน	bong	ບັງ	pong	ປ່ອງ	pong	ປ່ອງ	perh	ເມືອະ
to laugh	หัวเราะ	harch	ຮະຮາຮ	kiah	ເກີຍຂ	said	ເຊີຍດ	krās	ຄຣາສ
to cry	ร้องไห້	bed	ເບີດ	yerm	ເບີນ	hiam	ເຂີນ	ñerm	ເງີນ
to fear	กลัว	krao	ເກຣາ	liak	ເລັບດ	kro	ເກຣດ	liak	ເລັບດ
to speak	พูด	tern	ເຕີນ	ooh	ອູ້	sin	ຈິນ	ok	ອັກ
to sleep	หลับ	non	ນອນ	teh	ເທະ	ouei	ອາວ	teh	ເທະ
to wake	ตื่น	apuh	ອະປັບ	loh	ເລາດ	roh-ouei	ເຮາວອາວ	krak	ກຣັກ
to know	รู้	merd	ເມີດ	jam	ຈໍາ	hoo	ຫຼຸດ	rerh	ເຮົວ
to understand	เข้าใจ	broklerh krôn	ນັບກົດເຫດຂະ- ໄບວນ	khaojai	ເຂົ້າໃຈ	khaojai	ເຂົ້າໃຈ	lohnñerm	ເລາະເຄີນ
to listen	ฟัง	ngam	ຈຳ	ngeng	ຝັງ	fang	ຝັງ	ngeng	ກຳແຄູງ
to look	ดู	derng	ເຄີງ	ngoi	ຈອບ	ai	ໄອ	ngoi	ຈອບ
to hear	ให้ฟัง	-	-	ngeng	ຝັງ	meieja-o	ເມຍຈະໄອ	ngeng	ເມຍຈະໄອ
to sit	นั่ง	ngooh	ຈຸ່ນ	kuih	ກຸ່ບະ	prerd	ເພົດ	kuih	ກຸ່ບະ
to lie down	นอน	non	ນອນ	kouei	ໄກຍ	ouei	ອາວ	kouei	ໄກຍ
to stand	ยืน	tayün	ຫະຍັນ	roh	ເຮົາ	roh	ເຮົາ	ñong	ຜູອງ
to walk	เดิน	syâk	ຫັບກາ	jak	ຈົກ	teo	ເທືວ	mü	ນື້ອ
to run	วิ่ง	rach	ແກ້ວ	paih	ນິ້ວ	pad	ນິ້ດ	paih	ນິ້ວ
to go	ไป	syâh	ຫັບກາ	jak	ຈົກ	lerl	ເຄີດ	jak	ຈົກ
to come	มา	werl	ເຈົດ	tôh	ໄທະ	tôh	ໄທະ	tôh	ໄທະ

คำศัพท์และคำกริยาวิเศษณ์ ADJECTIVES & ADVERBS

English อังกฤษ	Thai ไทย	Mrabri ມາບຣີ	Tin Sagad ຕິນສະກາດ	Tin Namyoh ຕິນນ້າຍອ້	Tin Ban Toci ຕິນບ້ານຕົບ	Khamu Muang Sai ຈ່າທຸນເມືອງໄຊ	Knamed ຈໍານັດ	Lawa Boh Luang ລ້າວບ່ອຫລວງ	Mon Nongdoo ນອງນູນອົດ
high	สูง	jaböh	ຈະບໍ່	tüh	ທີ່	—	—	tüh	ທີ່
low	ต่ำ	tiis	ຕື່ສ	tiab	ເຖິນ	—	—	tiab	ເຖິນ
hot	ร้อน	honrai	ຮອນຮາຍ	berk	ເບື້ດ	hon	ຮອນ	auh	ເອົາ
cool	เย็น	takad	ກະດຳຕົກ	sach	ແຈະ	kedsah	ເກດຂະ	ngal	ຈັກ
cold	หนาว	takad	ກະດຳຕົກ	ked	ເກດ	khad	ຈັດ	ngal	ຈັກ
warm	อุ่น	proong	ປ່ຽນ	auh	ເອົາ	auh	ເອົາ	auh	ເອົາ
hot	ເປົ້າ	brasal	ນະຈ່າກ	peh	ເພະ	peh	ເພະ	pai	ພຣີ
salty	ເກີນ	kem	ເກີນ	kem	ເກີນ	kem	ເກີນ	piab	ເງື່ອຍນ
sweet	หวาน	wan	ວານ	seo	ເຊີບ	sew	ຈົ້າ	seo	ເຊີບ
bitter	ชມ	sang	ຫົ່ວ	sang	ຫົ່ວ	sang	ຫົ່ວ	sang	ຫົ່ວ
big	ໃຫຍ່	terlikac	ຕິຫຍະນັກ	serk	ເຫັກ	jong	ຈອງ	serk	ເຫັກ
long	ยาว	tal	ກາຄ	juah	ຫົວ	juah	ຫົວ	juah	ຫົວ
short	สั้น	krel	ເກົວສົກ	joh	ເອົາ	joh	ເອົາ	joh	ເອົາ
near	ใกล้	dam	ພານ	niöh	ໄຫຼ້	baeh	ແນັ້ນ	niöh	ໄຫຼ້
far	ไกล	yach	ແບບ	iak	ເອົບ	sa-iah	ຮະເສີບ	iah	ເອົບ
up	บน	jaböh	ຈະບໍ່	tüh	ທີ່	tüh	ທີ່	tuh	ທີ່
down	ล่าง	sadch	ກະທົ່ວ	tiab	ເຖິນ	siab	ເຊີບນ	tiab	ເຖິນ
broad	กว้าง	—	—	serk	ເຫັກ	kwang	ຄວາງ	serk	ເຫັກ
narrow	แคบ	—	—	kaeb	ແກນ	keed	ກົດ	kuak	ເກົດ
sharp	แหลม	luci	ຄາວ	lern	ເລີນ	lern	ເລີນ	pern	ເພີນ
blunt	มุ่ม ຫຼອ	—	—	kooh	ກຸ	moom	ນຸ່ມ	brian	ເບົວຍິນ
sharp	คม	kôm	ຄມ	lern	ເລີນ	lern	ເລີນ	lern	ເລີນ
small	ຟົມ	noi	ຟົມ	teed	ທົດ	—	—	tiad	ເທືດ

คำสัรร茫茫 PRONOUNS

English อังกฤษ	Thai ไทย	Mrabri มราบรี	Tin Sagad ตินสะกາด	Tin Namyoh ตินนายอ้อ	Tin Ban Toei ตินบ้านเตี้ย	Khamu Muang Sai ข้าหมุเมืองไซ	Khamed ข้าเมด	Lawa Boh Luang ลัวะบ่อหหลวง	Mon Nongdoo มอนงดู
I, we	ฉัน, พวก, เราว	ôh	ໄໂຫ້	ern	ເອີນ	ôh	ໄອະ	ai	ອ້າຍ
you	汝, ท่าน	maoh	ແມວກໍ	ma	ນະ	ma	ນະ	paik	ຫຼັກ
he,she, it	เข้า, มัน	—	—	aso	ອະຊວດ	aso	ອະຊວດ	pui	ປຸຍ

SOURCES OF INFORMATIONS

1. For Thin or Khaphai Language

Nai Man Lopbai
Village No. 13, Tambol Pua,
Ambhur Pua
Changvad NAN.

นาอยหมัน หลนกับ (ชาวดิน)
หมู่ที่ ๑๓ ตำบลปัว
อำเภอปัว
จังหวัดน่าน

**4. For Mon of Ban Nongdoo, Ambhur Pasang,
Changvad Lampoon.**

Nai Amnuey Pratibtong
Ban Tha-Nongdoo, Tambol Ban-Ruang,
Ambhur Pasang, Changvad LAMPOON.

นายอ่ำนานาย ประทีปทอง (ชานมอย)
บ้านท่าหมองดู่
ตำบลบ้านเรื่อง อ่ำเกօນນ້າชา
จังหวัดลำพูน.

2. For Khamu Language

Nai Tin Keoprasert
Doi Sutep
Changvad CHIENGMAI

นาขพิน แก้วประเสริฐ (ชาวนุเมืองไซ)
บ้านหนองสูเทhawk
จังหวัดเชียงใหม่.

**5. For Lawa of Ban Boh Luang, Ambhur Hod,
Changvad Chiengmai.**

Nai Sukh Kamtha
Ban Boh Luang
Village No. 8 Tambol Boh Luang
Ambhur Hod,
Changvad CHIENGMAI.

นายสุข คำทา (ชาвлัวะ)
บ้านบ่อหหลวง หมู่ที่ ๘
ตำบลบ่อหหลวง
อำเภอช่อง
จังหวัดเชียงใหม่.

3. For Khamed Language

Nai See
Lert-ros Restaurant
Thanalai Road,
Changvad CHIENGRAI.

นาขพี (ชาวนเมด)
ร้านอาหารเลิฟวูส
ถนนนาลัย
จังหวัดเชียงราย.

APPENDIX II
COMPARISON OF YUMBRI AND MRABRI

GERMAN	ENGLISH	ຢູ່ນ	BERNATZIK'S YUMBRI	ມະຫວາດ	MRABRI
Zunge	tongue	ຕົ້ນ	ătrăfăt	ຈັກອາຫ	radlăd
Mund	mouth	ປ່ານ	ătrnkăb	ຈຳນານນ	sambacb
Nase	nose	ອຸຫຼວ	ătrtrmă	ນອນ	moh
Auge	eye	ຖາ	măt	ນຳດ	măd
Ohr	ear	ຖີ	kĕk	ເກົດ	ked
Kopf	head	ຫົວ	ăkušă	ເກົ້ວຂ	krerh
Schädel	skull	ບະໄນສອກຫົວ	wăniikuă	ຈະນອງເກົ່ວຂອວ	ja-aeng kreh
Zahn	tooth	ພືນ	ătreñ	ເຄືນ	jern
Arm	arm	ແຮມ	ăblăñ	ແຮມ	braeng
Hand	hand	ມືອ	atî	ຕ	tih
Finger	finger	ຝົວ	atšsukér	ຕ	tih
Daumen	thumb	ຝົວມືອມືອ	ătrmgăum	ຮູນກົມ	rûm kûm
Zeigefinger	index finger	ຝົວຍຸ	ătrmgăum	ຕ	tih
Mittelfinger	middle finger	ຝົວກອມ	ăklér	—	—
Ringfinger	ring finger	ຝົວກາ	ătrmgăum	—	—
Kleiner Finger	little finger	ຝົວກອບ	ăklér	—	—
Fingernagel	nail	ຝົມມືອ	ătrkér	ກຣາວານ	krawack
Fuss	foot	ຕິ່ນ	ătyoñ	ຕິ່ນ	jerng
Leichnam	corpse	ຫາກນົມຫຼຸ່ມ	băl	ຫ້າກ	săk
Brust	breast	ໜົມ	ătsăk	ໄບຊ	boh
Brustwarze	nipple	ໜົມນົມ	bă	ໄບຊ	boh
Bauch	belly	ຫົອງ	atărády	ຫະປູລ	tapool
Penis	penis	ຄວາບ	tōn	ໄຕງ	dông
Hodensack	testicles	ອັນຈະ	ăklăú	ອຣາວ	krâu

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	LAO	BERNATANI YUMRI	MABRI	MIRABRI
Vagina	vagina	ຫົວ	wälähi (Lao-Lahniwort)	ຫົວ	kapreel
Haut	skin	ໜີ້	ătgy	ໜີ້	kongkú
Knochen	bone	ໜັດຖຸ	ăkñdük	ໜັດຖຸ	ja-aeng
Blut	blood	ໝົດ	ătnem	ໝົດ	mong
Vierfüssler	mammal	ຳກົມ່າລົມມະນຸ	lubam	—	—
Hund	dog	ໜາວ	lađ	ໜາວ	bran
Schwein	domestic pig	ໜູ້ນັກ	lađo-ññ	ໜູ້ນັກ	jabood
Wildschwein	wild pig	ໜູ້ນິ້ງ	lađi	ໜູ້ນິ້ງ	ngai
Fell	fur	ໜັດກົງ	pril	—	—
Vogel	bird	ຸນ	prút	—	—
Ei	egg	ໄຟ	kręyot	ໄຟ	kai
Papageien	parrot	ໜົມນີ້	tröł	ໜົມນີ້	rod
Wilde Tauben	royal pigeon	ໜູ້ຫຼັບ	tür	ໜູ້ຫຼັບ	proong
Pfau	peacock	ໜູ້ຫຼັກ	tötöy	ໜູ້ຫຼັກ	ehweli
Hahn	cock	ຫົກ	yoty	ຫົກ	sragaeng yong
Henne	hen	ຫົກນິ້ນ	ătuy	ຫົກນິ້ນ	sragaeng oui
Kücken	chicken	ອຸກົນ	ătyn	ອຸກົນ	aco sragaeng
Fisch	fish	ດາວ	ká	ດາວ	ká
Eidechse	lizard	ກົມ່າ	døy	—	—
Schlange	snake	ກົມ່າ	tmög	ກົມ່າ	toom-oh
Frosch	frog	ໂນ	tgük	ໂນ	jarerng
Schildkröte	tortoise	ເທົ່າ	kătsđugn	ເທົ່າ	kasōng
Schmetterling	butterfly	ເປົ່ອ	kăán	ເປົ່ອ	rapaeb
Fliege	fly	ແມຄວັນ	røy	ແມຄວັນ	roi

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	ไทย	BERNATZIK'S YUMBRI	ມາວພັນ	MRABRI
Moskito	mosquito	ມູກ	šíóyn	ນູກ	Mood
Pflanze	plant	ເນັດຫຼັກ	rñút	—	—
Baum	tree	ທຸນໄວ້	lám	ຕໍ່າ	lam
Palme	palm tree	ທຸນບໍລ	tó	ຕໍ່າຂະດົດ	lamsalo
Pandanus	pandanus	ທອດເກີນ	plétsér	—	—
Alang-Alang	alang-alang	ທຸງໝາ	brúð	ສະເຮັງ	srareng
Banane	wild banana	ກລັວນ້າ	iyúk	ຫາກ	yāk
Arecanuss	areca nut	ໜຸມ	plémuñ	ໜມາກ	māk
Betelpfeffer	betel pepper	ຕິປີ	púnán	—	—
Betelblatt	betel leaf	ໄນພູ	pénmák	ທະນູ	taprooh
Beteldose	betel case	ກຄອງໝາກ	klop	ກັນໝາກ	kābmák
Betelspatel	betel spatula	ໝາຍ (ນີ້ຄວັງໃໝ່)	kók	—	—
Wasser	water	ໜ້າ	wó	ເວັກ	werk
Feuer	fire	ໄຟ	tskántüy	ສັງເກະ	hüngch
Rauch	smoke	ຄວັນ	báto	ນະເຕືອ	bater
Himmel	sky	ພໍາ	klár	ໂກກ	kräl
Wolke	cloud	ເນັດ	kúp	ເສັງເຕິງ	lengterng
Regen	rain	ເຊີ	mé	ແນະ	mach
Wind	wind	ເຄີ	rniót	ຄມ	lôm
Blitz	lightning	ພຳແດນ	přl	ພະແດກ	palaek
Donner	thunder	ພຳຮ້ອງ	křl	ກົດ	küll
Regenbogen	rainbow	ຮູ້ງ	tséyndōgn	ຕົດປາງ	todpang
Sonne	sun	ຕະວັນ	tawén	ກ	ki
Schatten	shadow	ເຈາ	kein Ausdruck	ກຽມ	kroom
Tag	day	ຈັນ	ăba	ອະກ	aki

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	泰文	THAI-LAOS YUMBRI	ລາວ	MRAEBRI
Morgen	morning	ເມືອງ	tawen lib	ຕ້ວນ ລິບ	ki-akea
Mittag	noon	ເມືອງທີ່	tuwen lib	ຕ້ວນ ລິບ	ki-anlung
Abend	evening	ເມືອງເວັບ	tuwen awik	ຕ້ວນ ເວັບ	aokanlaeng
Nacht (auch finster)	night	ເມືອງຄະດີນ	ăkăduyt	ຕ້ວນ	jankün
Nord	north	ເກົ່າ	ădyák	ເກົ່າ	ner
Süd	south	ໄຕ	ătdiy	ໄຕ	tai
West (wie Abend)	West	ເກົ່າເວັບ	tuwen awik	ຕ້ວນ ເວັບ	ki-ahód
Ost (wie Morgen)	East	ເກົ່າຄອນ	Tawen lib	ຕ້ວນ ລິບ	ki-ale
Nordwest	n. west	ເກົ່າ. ເກົ່າ. ເກົ່າ	kein Ausdruck	—	—
Nordost	n. east	ເກົ່າ. ເກົ່າ. ເກົ່າ	kein Ausdruck	—	—
Matte	mat	ເມືອງ	dop	ດົກ	sid
Südwest	s. west	ເກົ່າ. ໄກສຸ. ໄກສຸ	kein Ausdruck	—	—
Südost	s. east	ເກົ່າ. ໄກສຸ. ໄກສຸ	kein Ausdruck	—	—
Mond	moon	ພົມຂັງ	kí	ຫຼິ	tiki
Neumond	new moon	ພົມຂັງ	kí me	ຫຼິເມ	kilach
Vollmond	fullmoon	ເກົ່ານິພູງ	ătpump	ຫຼິນິພູງ	ki-akbeng
Abnehmender Mond	waning moon	ຂ້າງຄຽມ	kein Ausdruck	ຫຼິນິກຽມ	ki-aracem
Zunehmender Mond	waxing moon	—	kein Ausdruck	—	—
Mondfinsternis	moon eclipse	ຈັກຄອຮາສ	kein Ausdruck	—	—
Stern	star	ດ້ວຍ	tshunbyn	ຫຼິນອນ	samon
Morgenstern	morning star	ດ້ວຍຊີ	kein Ausdruck	—	—

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	ไทย	BERNARZIK'S YUMBRI	มัตตาลี	MRABRI
Abendstern	evening star	ดาวดึก	kein Ausdruck	—	—
Erboden	ground	พื้นดิน	bé	បីត	beh
Land	land	ภูมิทัศน์	kein Ausdruck	—	—
Feld	field	ที่ดิน	búšáñá	បីដុំ	dóng
Ebene	plain	ที่ราบ	unbekannt	បីដុំឡូ	behtalu
Weg	path	ทาง	ădyák	នេះ	ngol
Berg	mountain	ภูเขา	ădáy	ជែបី	jaböh
Hügel	hill	เนินเขา	ădáy sibé	—	—
Lager im Dschungel	camp	ភោគនៅក្នុង	kruñ	នោច	gaeng
Windschirm	windscreen	ដំណើរលូន	pé	មោខារុណ	mohkae
Herd	fire-place	ភាពា	kein Ausdruck	បីរាល់	hüngke
Bett	bed	ที่นอน	kruñ	អណុន	non
Feuerfischer	fire fan	(បីដុំរឹង) พัด	unbekannt	បីដុំឡូហ៊ែ	prushuinge
Brunnen	well	សៀវភៅ	kein Ausdruck	ទិន្នន័យ	werkbo
Töpferei	pottery	ដំឡូង	keine	ឃាមពេទ្យ	sandach
Trinkgefass (aus Blatt)	leaf cup	បន្ទប់នៅថ្ងៃ	dsíkldógn	—	—
Kochtopf (aus Bambus)	bamboo cooking utensil	បន្ទប់សក់បាមូ	dăkáñ	—	—
Löffel	spoon	ធម្មុន	keine	—	—
Holzschüssel	wooden bowl	បុរីបីនី	keine	—	—
Pfriemen	awl, bodkin	លេដិកអម្ចាត, លេដិក ធម្មកកល៉ុងយាត្សុបុ	keine	បាតុទុ	yādood
Bohrer	driller	ស្វែន	keine	ឱ្យានី	samnee
Axt	large axe	ឧវានីខ្សែ	keine	ឯកវិក	kwack

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	泰文	BERNATZIK'S YUMBI	มราบี	MRABRI
Beil	small axe	ขวานเล็ก	keine	ม้าก	kwaek
Beilklinge	axe blade	หัวขวน	keine	—	—
Beilschaft	axe handle	หัมขวน	keine	กุลกวา๊ก	kulkwaek
Schnur	rope	เชือกเหล็ก	tshū	ต้า	tār
Korb	basket	ตะกร้า	blōn	ปูม	poom
Leicht zu tun	easily made	ทำได้ง่าย	kök	tersak bādtalād	—
Kamin	chimney	ปล่องไฟ	keine	—	—
Speer	spear	หอก	köt	สัก	kod
Speer mit Holzspitze	lance	หลาไฟฟ้า	keine	ฟาน	hāo
Speer mit Knochen spitze	bone-tip spear	พ่อนปานกน้ำตก	keine	ฟัก	kod
Bogen	bow	หน้าไม้	keine	ฟานนัก	sanād
Schild für den Speer kampf	Shield	แล้ว	keine	—	—
Jagd	hunt	ล่าสัตว์	yák pñá	—	—
Jagd mit Speer	hunt with spear	ล่าด้วยหอก	köt	—	—
Grabstock	wooden spade	ช้อนไม้	křé	—	—
Hacke	hoe, mattock	ช้อน, เสียม	keine	บราล่า	bralam
Ernte	harvest	ฤดูกาลเก็บข้าว	kein Ausdruck	รังไง	ngang ngong
Medizinmann	medicin man	หมอยา	kein	หมอย่า	mohyā
Arzneimittel	medicine	ยา	kein	ยา	ya
Grab	grave	หลุมฝังศพ	krdokbē	ร่องฝังวิญญาณ	wokbül juakhok
begraben	to bury	ฝัง	dyákgedök	จุากหอก	juakdok
Seele	soul	วิญญาณ	mlă	—	—

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	泰文	BERNATZIK'S YUMBRI	มารมี่	MRABRI
Guter Geist	good spirit	ดี๊ดี	grūñāy	ห้อดี	wokdee
Böser Geist	bad spirit	ดี๊ดิ๊ด	'dkāt und bāā	ห้อกาน	wok kai
Fusspur	foot print	เท้าพื้น	tēñ dyāk	ตีน	ngol
Schatten	shadow	เงา	kein Ausdruck	เงาม	kroom
Name	name	ชื่อ	kein Ausdruck	—	—
Stimme	voice	เสียง	kein Ausdruck	—	—
Eigentum	property	ทรัพย์สมบัติ	kein Ausdruck	—	—
Blutrache	revenge	แค้น	keine	—	—
Wenig	little	เล็กน้อย	n̄ḡremōy	จ่อง	jrong
Viel	much	มาก	nākōbē	ณะ	sach
Gross (bedeutend)	large	ใหญ่	beypōu	ตัว	deeng
Gross (um- fangreich)	big	ใหญ่	beygōu	ตัว	deeng
Klein(unbede- utend)	small	เล็ก	atēñ	จ่อง	jrong
Klein (von Umfang)	little	น้อย	atēñ	—	—
Hoch	high	สูง	lūlōgn	ซูง	soong
niedrig	low	ต่ำ	grū	แซบบ์	sabach
Schwer zu tragen	heavy	หนัก	dyūm	หนัก	nak
Leicht zu tragen	light	เบา	kōk	ชัวล	swäl
Schwer zu tun	hard to make	ทำได้ยาก	dyūm	ยาก	yāk
Gehen	to go	ไป	ădyāk	ชบาก	syāk
Greifen	to pick	หยิบ	tōdy	ัญบ	nūb
Alt	old	เก่า	tšākmré	ເຫກາດ	taokāl

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	THAI	RUHNATIV'S YUNMEE	MATRI	MISABRI
Jung	young	หนูน	dönnöy	นั่นนูน	kohnum
Kalt	cool	เย็น	dékát	เย็นดี	takäd
Heiss	hot	ร้อน	tiúñ	ร้อน	hon
Trocken	dry	แห้ง	tšroyñ	แห้ง	prao
Nass	wet	溼	tsúkó	溼	sôhkoh
Krank (Schmerzen haben)	ill (in pain)	เจ็บปวด	tsébú	เจ็บ	kred
Tot	dead	ตาย	búl	ตาย	bil
Blind	blind	ตาบอด	ákádnuyt	...	—
Taub	deaf	หูบอด	kék hit	หูบอด	ked lood
Stumm	dumb	บีบ	kék bá	...	—
Lahm	lame	ขาล้ม	kéday tsák	...	—
Schwanger	pregnant	มีครรภ์	búj én	มีครรภ์	kwei
Gut	good	ดี	dyúñ	ดี	adee
Schlecht	bad	糟	phó	糟	bodee
Weiss	white	ขาว	ลักษณ์ (Lao- Lehnwort)	ขาว	barâ
Schwarz	black	ดำ	tšén	ดำ	tookwack
Gestern	yesterday	วานน	ล็ต้าวเงน	...	nac
Morgen	tomorrow	พรุ่งน	grýüñ	พรุ่งน	mat-in
Rechts	right	ขวา	kein Ausdruck	ขวา	kile
Links	left	ซ้าย	kein Ausdruck	ซ้าย	kihôd
Ja	yes	ใช	čeyük	...	—
Ich weiss nicht	I don't know	ฉันไม่รู้	ăndöyn	เล่ยนเมือง	Oh ki bo mod
Nein (auch nicht)	no	ไม่	tšák	...	—
Atmen	breath	หายใจ	déchmém	...	—

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	泰文	BERNATZIK'S YUMBRI	บรีบารี	MRABRI
Blasen	to blow	พุ่ง	bǔñüy	บูง	poong
Brennen	to burn	เผา	čkliküł	มะดู	ba-oui
Denken	to think	คิด	kein Ausdruck	คิด	küd
Essen	to eat	กิน	tškön	ເກີນ, ນາ	er, bong
Flechten	to weave	ถาน	tăkăglōú	ເຕັບ	kaeh
Sich freuen (lachen)	to be glad (to smile)	มีความสุข (หัวใจบัน)	läbitöy	ມີສອຂະ	hlach
Fürchten	to be scared	กลัว	krōú	ນ້ອງກວາ	bokrao
Gähnen	to yawn	หายเหนื่อย	tăñap	ຫົ່ວຍຫຼັດ	kam hers
Geben	to give	ให้ไป	töt	ນອມມານີ	bamā
Gebären (werfen)	to give birth	คลอด	tsät	ນິຈຸດແວ	mrad-aeo
Sehen	to see	เห็น	dōgn	ນົດ	mod
Setzen	to put down? to sit down	นั่ง	y়əm	—	—
Hauen	to hit	?	čkolték	—	—
Hungern	to be hungry	หิว	sōñé	ຫົວ	jram
Husten	to cough	ไอ	tyáy	ໃບກ	herk
Kauen	to chew	เคี้ยว	čyūk pūm	ເຈັນ	jern
Kommen	to come	มา	kein Ausdruck	ຈັດ	wal
Lachen	to laugh	หัวเราะ	läbitöy	ນິຈຸດ	hlach
Heben	to lift	ยก	møy	ປະຕາລືກົນ	padual kün
Lieben	to love	รัก	păyū	ໄກະ	gôh
Niesen	to sneeze	จาม	tkōł	ແມ່ນີສ	praes
Pissen	to urinate	เขย่า	yăkyák	ນອນ	nom
Pfeifen	to whistle	ผีป่าก	glōdy	ນິນ	pew

(Continued)

GERMAN	ENGLISH	ไทย	BERNATZIK'S YUMRI	อังกฤษ	MRABRI
Reden	to speak	พูด	gryū	พูน	tern
Riechen	to smell	嗅	mūk	มูค	mook
Rufen	to call	เรียก	gryū mā	เริ่มน	ern
Sitzen	to sit	นั่ง	yōm	โนม	ngooth
Sich setzen	to sit down	นั่งลง	yōm	โนมลง	ngooth jool
Singen	to sing	ร้องเพลง	sū	โซ	so
Schlafen	to sleep	นอน	lešnāt	โนน	non
Schlagen	to beat	ตี	tēk	—	—
Schleifen	to polish	ขัดให้เงา	prgoyn tō	—	—
Schnarchen	to snore	กรน	kōn	โคน	kōn
Stehen	to stand	ยืน	yūn	ยูน	yūn
Trauern	to mourn	เศร้าโศก	kōn kōdā	อนกรอก	onkrōl
Trinken	to drink	ดื่ม	pă plwō	เคน	werk
Weinen	to cry	ร้องไห้	bēt	บีต	bed
Werfen	to throw	投げる	kūm	ลาฟ	dōr
Ziehen	to pull	ดึง	tōdtūn	ดูน	dūn
Vorwärts	forward	ไปหน้าหน้า	ăryák	ซากลังกาล	syāk-langāl